



# Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus

Metsäneuvosto 16.3.2021  
Ympäristöneuvos Antti Irjala

# HO – Maankäyttö ja rakennuslain uudistus (alueidenkäyttö)

- **Uudistuksen päätavoitteita ovat hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen** sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen.
- Kuntien kaavamonopoli ja kaavahierarkia säilytetään, kaavaprosessin sujuvuutta edistetään ja kuntien maapolitiikkaa vahvistetaan.
- Ilmastonmuutoksen torjunta otetaan huomioon niin kaavoituksessa, rakentamisessa kuin rakennuskannan ylläpidossa. Yhdyskuntarakenteen tulee tukea ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä suosia kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä erityisesti kaupunkiseuduilla.



# Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän kokonaisuus (pykäläluonnokset)

- **Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet** pysyisivät pääosin ennallaan. Muutoksia esimerkiksi ilmastonmuutoksen näkökulmasta.
- **Maakuntakaavassa** korostuisi suunnittelun kohdentuminen merkitykseltään maakunnallisten asioiden käsittelyyn. Maakuntakaavan rooli muuta suunnittelua velvoittavasti ohjaavana kaavana olisi nykyistä rajatumpi.
- **Kaupunkiseutusunnitelma** olisi uusi osa suunnittelujärjestelmää.
- **Yleiskaava ja asemakaava** säilyisivät pääosin ennallaan. Yleiskaavaa voitaisiin käyttää sekä strategisena kaavana että tietyin edellytyksin suoraan rakentamista ohjaavana kaavana.



# Maakuntakaava

- Maakuntakaavan tarkoituksena olisi osoittaa maakunnan tavoiteltu pitkän aikavälin kehitys ja luoda edellytykset maakunnan alueidenkäytön ja aluerakenteen kestäväälle kehittämiselle.
- Maakuntakaavassa olisi esitettävä maakunnan aluerakenteen kehittämisen periaatteet, valtakunnallisen ja maakunnallisen liikennejärjestelmän ja –verkon kehittämisen periaatteet sekä maakunnan viherrakenne ja sen kehittämisen periaatteet. Nämä asiat myös olisivat ohjeena laadittaessa yleis- ja asemakaavoja.
- Maakuntakaavassa voitaisiin esittää myös muita maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia asioita.
- Maakuntakaavassa korostuisi suunnittelun kohdentuminen merkitykseltään valtakunnallisten ja maakunnallisten asioiden käsittelyyn.
- Maakuntakaavojen vahvistusmenettelystä luopuminen 2016 – mikä muuttui?



# Viherrakenteen määritelmä (pykäläluonnos)

**Viherrakenteella** tarkoitettaisiin pääosin rakentamattomien ja kasvullisten alueiden ja niiden välisten yhteyksien muodostamaa verkostoa, joka sisältää suojelu- ja virkistysalueita, vesialueita sekä sellaisia metsä- ja peltoalueita, joilla on erityistä merkitystä alueiden kytkeytyneisyyden, ekologisten yhteyksien, luonnon monimuotoisuuden, virkistyksen ja ilmastonmuutoksen kannalta ja johon liittyvät myös rakennetun ympäristön kasvulliset alueet.




# Mitä viherrakenteen esittäminen maakuntakaavoissa tarkoittaa?

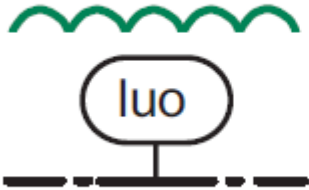
- Viherrakenteen osalta kehittämisen periaatteet esitettäisiin maakuntakaavassa ottaen huomioon maakunnan alueelliset olosuhteet sekä alueellisten tarpeiden erilaisuus.
- Viherrakenteen ja ekologisten yhteyksien esittämisen tarve on suurin tiheään asutuilla alueilla ja kasvavilla kaupunkiseuduilla, koska alueidenkäytön paineet ovat näillä alueilla suurimmat. Niiden ulkopuolella viherrakenteen esittämisessä painottuvat kaupunkien läheisten alueiden ekologiset yhteydet, virkistysreitit ja luontomatkailun tarpeet, jotta viherrakenteen kokonaisuudesta voidaan näillä alueilla varmistua.
- Maakuntien liitot vastaavat maakuntakaavoituksesta ja siitä miten viherrakennetta maakuntakaavoissa esitetään. Nykyisin kaikkien maakuntien alueilla on maakuntakaavoissa käsitelty viherrakennetta.



# Nykyisiä viherrakenteeseen liittyviä maakuntakaavamerkintöjä

46  Suojelualue.

47  Luonnonsuojelualue.

15  Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

10  Viheryhteystarve.

31  Virkistysalue.

# Kaupunkiseutus suunnitelma

- Tarve kaupunkiseutujen toiminnallisen kokonaisuuden suunnittelulle tunnistettu useissa yhteyksissä.
- Vapaamuotoisempi kuin kaavat, kuitenkin asukkaiden osallistuminen kaupunkiseutus suunnitelman laatimiseen.
- Kaupunkiseutus suunnitelma olisi laadittava Helsingin, Tampereen, Turun, Oulun, Jyväskylän, Kuopion ja Lahden kaupunkiseuduille. Kaupunkiseutus suunnitelma voidaan laatia myös muille kaupunkiseuduille kaupunkiseudun kuntien yhteisestä sopimuksesta.
- Kaupunkiseutus suunnitelma ei olisi velvoittavana ohjeena kuntakaavoille.





# Yleiskaava ja asemakaava säilyttävät pitkälti nykyisen roolinsa

- Strategiset yleiskaavat ja perinteiset aluevarauskaavat olisivat edelleen mahdollisia.
- Yleiskaavaa voitaisiin käyttää suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena niillä alueilla, joilla kaavassa on siitä erikseen määrätty. Edellytyksenä on, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueidenkäyttöä. Määräys ei voi koskea aluetta, jolla alueidenkäytön ohjaustarve edellyttää asemakaavan laatimista.
- Laadittaessa yleiskaavaa kaupunkiseuduilla olisi kiinnitettävä huomiota myös seudullisen yhdyskuntarakenteen toimivuuteen, taloudellisuuteen ja kestävyYTEEN
- Yleiskaava olisi ohjeena laadittaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.



# Kiitos!

Antti Irjala

[antti.irjala@ym.fi](mailto:antti.irjala@ym.fi)

MRL-uudistuksen sivut

<https://mrluudistus.fi/>



Ympäristöministeriö  
Miljöministeriet  
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi



Ympäristöministeriö  
Miljöministeriet  
Ministry of the  
Environment

